

alandslike teretamist wasto. Praua kästis lapsed mängi-
 assad tua ja Bettile näidata; Betti leidis ühe ramatu
 keña kujjudega, mis teinal armsam olli kui tühjad assad.
 „Wiska sit ramat käest!“ ütles Eduard — „kui kool-
 meister jedda näeb siis suuib ta sind luggema.“ Betti
 ei pannud teña juttu tähele waid lugges keña ramatu
 sees. Kui herra iljemine koolmeistriga tuppa astus,
 pallus ta koolmeistrid: Betti teiste lastega ühes igga-
 päw kooli wõtta. Koolmeister teggi Bettiga juttu
 ja leidis et laps mõistlikult teña küsijast peale wastas;
 ka olli teinal luggemine selge, kirjutamine ja rehkendamine
 kannist joone peal, ja näitis Betti iggapiddi
 targem ja wiisakam kui mõisa lapsed. Kui koolmeister
 kuulis et Betti pissut kässi-kannelt otkas mängida, andis
 ta teñale sesugguse kanneli kätte. Betti mängis ja
 laulis keña lapseliku eälega:

Oh eidekem elo-käski
 Ja mis meid kurwastab
 Kõik Sele armo-leeki
 Kes taewad üllespeab.
 Kes pilwel, õhul, tuulel
 Teeradda ette seab:
 Kõik Sele tüwa ootel
 Ka elo-tee meid weab.

Keñad laulo-sõnad teggid Betti süddame ärdaks, ale-
 duse pärast ei wõimud teña pikemalt laulda; teña tõusis
 ülles ja ütles: Waene Tooms ootab mind, teinal läheb
 aeg iggawaks koddo kui ta mind ei näe. Sus tänas ta
 lahkest kõige armu eest, jättis juunalaga ja rutas minema.

Kui Betti alles oma wanemade jures elas, seisis
 päike iggapäw kõrgel kui teña õnuku ülles tõusis;
 müüd aratas tedda perrenaine päwatdusul unest, mis
 tütarlapsel eistoltsal ränk küll olli, sest silmad ei tahtnud
 unest lahti minna ja wauhid kümekord uest kinni. Agga
 kui käed ja silmad kaewo jures külma weega said pestud,
 siis läks unä metsa. Betti aitas perrenaisel lojussid
 tallitada, lehma lüpsa, piima pütta küürida, wõid lüa,
 ja õpis aega mõda kõik talomajja tööd teggema. Perre-
 mees Joen õpetas Bettile, kudda linad kaswawad ja
 kudda neid rawitsetakse enne kui neist lõuga ja lõuen-
 did saab; rääkis mehilasse piddamisest ja muust kassu-
 likust talorahwa asjust. Terane laps panni kõik tähele
 mis ta näggi ja kuulis.

Ühel päwal olli Tooms ükski küla-wainule läinud.
 Noor-herra Eduard ja wallatumad külalapsed akasid
 tedda ärritama, kowwi, mudda- ja puu-tükidega loo-
 pima. Tooms sattus põggenedes mudda-lompi, teggi
 enast üleülltsa rojaseks; seal küssentassid üleañetumad
 loomad: Üll Tooms, pörane Tooms! Nende kiffa
 peale kargas Betti appi, sõitles kurjateggijaid ja talutas
 waña-mehe allika jure, kus ta teña werwise pä ja mudda-
 sed rided puhastas. Koolmeister noomis Eduardi sele
 karja wallatuse pärast, jättis tedda päw otta söömata,
 agga siiski ei laddund kurjuse juur poisitese süddamest
 ära, waid teña kandis wiha wagga Betti wasto, ja
 piddas nõu, mil wiisil ta ükskord tütarlapselle kurja
 piddi teggema.